

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет "Проф. д-р Асен Златаров", м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
імені проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2016

документів, сумісна з інформаційними системами обліку. Однак спільною перевагою усіх розглянутих інформаційних систем є автоматичне заповнення документів, що економить час аудитора під час перевірки, а також постійне оновлення версій, які є більш зручними у застосуванні.

Отже, підсумовуючи проведену роботу з розгляду інформаційних систем в аудиті можна стверджувати, що аудит в інтернет - середовищі – це новий рівень аудиту, що набуває чималої популярності і найближчим часом це стане не від'ємною частиною комплексної та точної перевірки. А нові комп'ютерні технології обробки інформації в аудиторському процесі забезпечать не тільки підвищення ефективності роботи аудитора та збільшення надійності та оперативності діяльності, а також зниження трудомісткості процесів використання інформаційних ресурсів.

1. Івахненко С.В. Комп'ютерний аудит: контрольні методики і технології. / С.В. Івахненко – К.: Знання, 2005. – 286 с.

2. С.А. Яремко Дослідження проблем впровадження сучасних інформаційних систем аудиту в контрольно-ревізійній діяльності / Яремко С.А., Коваленко В.В. // Науковий журнал «Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво». – 2014. - №14. – С. 179-182.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ РОЯЛТІ

старший викл. **Жукова Т.А.**, студент **Гаврилова В.В.**
Сумський державний університет (Україна)

Суттєві наукові розробки вимагають багато часу та значних фінансових вкладень, тому у сучасних умовах багатьом підприємствам (особливо малим та середнім) просто немає сенсу займатися науково-технічними дослідженнями. Досить часто для суб'єкта господарювання вигідніше не витратити ресурси на якісь фундаментальні дослідження, а просто купити право на використання готовою розробкою і отримувати від цього певний комерційний ефект. Фактично сьогодні перед кожним підприємством стоїть вибір: розпочати власні дослідження, прийнявши значний фінансовий ризик (оскільки, як засвідчує практика, ймовірність негативного результату є досить високою), чи укласти ліцензійний договір на використання конкретної розробки, що дозволить майже миттєво отримати найсучасніші технології.

Такий вид ліцензійної винагороди, як роялті, застосовується в більшості ліцензійних угод [1]. Саме роялті є однією з центральних проблем, яка постала перед багатьма платниками податків, що мають справу з об'єктами інтелектуальної власності, а також зі сплатою чи утриманням роялті.

У ПК прописаний механізм, за яким відбувається сплата роялті. Основними особливостями роялті є те, що цей платіж не обкладається податком на додану вартість й те, що отримання винагороди розтягується на весь строк дії ліцензійного договору. Для багатьох підприємств України виплати роялті сягають чималих сум, тож ціна помилки висока. Актуальним

постає питання: що є роялті, а що ні, з точки зору оподаткування.

Визначення роялті дає ПК, воно покладено в основу формування вектору податкових відносин. В пункті 14.1.225 статті 14 Податкового Кодексу України зазначено: «Роялті — будь-який платіж, отриманий як винагорода за користування або за надання права на користування будь-яким авторським та суміжним правом на літературні твори, твори мистецтва або науки, включаючи комп'ютерні програми, інші записи на носіях інформації, відео- або аудіокасети, кінематографічні фільми або плівки для радіо- чи телевізійного мовлення, будь-яким патентом, зареєстрованим знаком на товари і послуги чи торгівельною маркою...»

До 1-го січня 2015 року даний платіж був досить місткий. Фактично під визначення роялті можна було підвести більшість платежів за договорами ліцензії та комерційної концесії. 1-го січня 2015 року законодавством було введено ряд обмежень, відповідно до яких, в ПК чітко визначили платежі, які не є роялті. Законодавче впровадження таких обмежень в Україні було необхідним, оскільки вони уточнюють поняття роялті і виключають можливість подвійного тлумачення окремих операцій. Дані обмеження чітко розмежували, які платежі є роялті, а які пов'язані з оплатою специфічних послуг чи придбанням нематеріальних активів.

Якщо фіскальні органи визначають, що платіж роялті між юридичними особами насправді не є таким, отримувачу платежу нараховують ПДВ та штрафні санкції. Тобто, при неправильній ідентифікації платежів за об'єкти інтелектуальної власності, ті платежі, що були здійснені як роялті, будуть тлумачитися як комерційні.

Окрім того, що виплати роялті можуть здійснюватися між юридичними особами резидентами, можлива ситуація, коли виплата роялті здійснюється на користь фізичної особи-власника прав інтелектуальної власності. Якщо це фізична особа резидент, згідно ПКУ, обов'язково утримується податок на доходи фізичних осіб (оскільки в такому випадку особа, що виплачує роялті є податковим агентом), військовий збір, але роялті не оподатковуються ЄСВ.

Окремим випадком є ситуація, коли роялті виплачується на користь фізичної особи-підприємця. Відповідно до ст. 292 Податкового кодексу України, при цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді роялті [2]. В такому разі, роялті оподатковується податком на доходи фізичних осіб.

Отже, сьогодні найпоширенішим видом платежу за продукти інтелектуальної праці є роялті. Оскільки виплати роялті сягають значних сум, то для суб'єктів господарювання ціна помилки у питаннях віднесення чи не віднесення відповідних виплат до роялті стає досить високою [3]. У господарській практиці підприємцям та бухгалтерам необхідно бути вкрай обережними з такими платежами й враховувати всі потенційні наслідки, приймаючи рішення про те, яким чином даний платіж буде кваліфікований.

1. Фурса В.М./Особливості оподаткування роялті відповідно до ПКУ/[Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.uipv.org/ua/Fursa_150413
2. База знань/Єдиний податок для фізичних осіб – підприємців (спрощена система оподаткування) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://sta-sumy.gov.ua/ebpz/107--ediniy-podatok-dlya-fizichnih-osib-/5121.html>
3. Вісник/Оподаткування роялті /[Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/5961>
4. Податковий кодекс України /[Електронний ресурс] - Режим <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/>

СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ

студент гр. МК-41 **Захарченко Д.О.**, доцент **Касьяненко Т.В.**
Сумський державний університет

Фінанси домогосподарств є важливою складовою системи фінансів України. Вони не лише мають значний вплив на її функціонування, а й забезпечують економіку податками з доходів громадян та формують значну частину бюджетних надходжень.

Фінанси домогосподарств та їх особливості досліджені у працях Б.А.Карпінського, В.І.Оспішева, С.І.Юрія, В.М.Федосова, В.П.Кудряшова. Детальний розгляд фінансів домогосподарств, їх структури та залежності від зовнішніх факторів, а також сучасний стан та зміни за останні роки є мало дослідженими серед вітчизняних науковців. Тому зараз є актуальною тема сучасного стану фінансів домогосподарств.

Фінанси домогосподарств слугують для громадян засобом, який забезпечує створення та використання грошових ресурсів для задоволення особистих потреб. Заробітна плата, прибуток від реалізації продукції власного господарства, продажу особистого капіталу, доходи від здачі майна в аренду, відсотки від грошового капіталу, доходи від цінних паперів – усе це слугує джерелом фінансових ресурсів домогосподарств. Витрати фінансових ресурсів – це задоволення власних потреб та нагромадження фінансів задля здійснення неможливих на даному етапі заходів.

Проведемо аналіз фінансового стану господарств за останні два роки (2013, 2014 рр) на основі даних, які доступні на сайті Держкомстату. Спочатку розглянемо структуру доходів домогосподарств. Сукупні ресурси в середньому за місяць у 2014 році збільшилися на 92,8 грн. Оплата праці зменшилася на 1,8%, доходи від продажу сільськогосподарської продукції зросли на 0,4%, пенсії, стипендії, соціальні допомоги зменшилися на 0,1%, грошова допомога від родичів, інших осіб та інші грошові доходи зросли на 0,8%, пільги та субсидії на оплату житлово-комунальних послуг знаходяться на одному рівні – 0,4%, пільги на оплату товарів та послуг з охорони здоров'я, туристичних послуг зменшилися на 0,1%, інші надходження зменшилися на 1%, загальні доходи в гривнях збільшилися на 139,9 грн.

Далі розглянемо структуру видатків домогосподарств. Сукупні витрати в